

REGULAMIN DZIAŁANIA KOMISJI DO SPRAW ETYKI BADAŃ NAUKOWYCH
W
Instytucie Sławistyki Polskiej Akademii Nauk

PREAMBUŁA

Badania naukowe powinny być prowadzone zgodnie z najwyższymi standardami rzetelności naukowej i dobrymi praktykami w nauce. Poszanowanie wartości etycznych oraz godności istoty ludzkiej i jej podstawowych wolności i praw stanowi fundament pracy naukowców. Dążąc do zapewnienia badaniom naukowym wysokiej jakości i zgodności z wartościami etycznymi należy zadbać o wsparcie dla badaczy przy rozstrzyganiu dylematów etycznych związanych z projektowaniem i prowadzeniem tych badań naukowych, w których planuje się oddziaływanie na ludzi w jakiejkolwiek formie.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Ileokroć w niniejszym regulaminie mowa jest o:

- 1) **„IS PAN”** – należy przez to rozumieć Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie,
- 2) **„Komisji”** – należy przez to rozumieć Komisję ds. Etyki Badań Naukowych powołaną w IS PAN,
- 3) **„Regulaminie”** – należy przez to rozumieć niniejszy regulamin.

§ 2

1. Do zadań Komisji należy opiniowanie projektów badań naukowych w IS PAN, w których planuje się oddziaływanie na ludzi, pod względem ich zgodności z zasadami i wartościami etycznymi.
2. Do zadań Komisji należy także:
 - 1) opiniowanie wniosków konkursowych składanych do właściwych instytucji przyznających środki finansowe na prowadzenie badań naukowych, gdy taka opinia stanowi warunek uzyskania finansowania,
 - 2) opiniowanie prac naukowych, których opublikowanie jest uzależnione od uzyskania akceptacji Komisji.
3. Komisja opiniuje projekty badań naukowych pracowników IS PAN oraz osób składających wnioski grantowe do realizacji w IS PAN.

§ 3

1. Komisja wydaje opinię dotyczącą projektu badań naukowych, które mają być przeprowadzane z udziałem ludzi, jeżeli istnieje potrzeba oceny planowanych badań pod względem ich zgodności z

zasadami i wartościami etycznymi, w tym także respektowania i ochrony dóbr osobistych osób uczestniczących w badaniach.

2. Opinia Komisji nie jest wymagana, jeżeli na prowadzenie planowanych badań naukowych wymagana jest przez przepisy prawa opinia lub zgoda innej komisji lub organu, oceniających aspekty etyczne planowanych badań.
3. Wydając opinię Komisja kieruje się uniwersalnymi standardami etyki badań naukowych, uznawanymi w środowisku akademickim uporządkowanymi systemami norm, zasad i zaleceń etycznych oraz, jeżeli obowiązują, regulacjami zawartymi w przepisach prawa.
4. Komisja ocenia czy planowane badania naukowe spełniają standardy etyczne. Komisja nie ocenia naukowej wartości badań naukowych.
5. Komisja wydaje opinię pozytywną lub negatywną.
6. Wydanie przez Komisję opinii jest bezpłatne.
7. Rozpoczęcie planowanych badań naukowych, o których mowa w ustępie 1 powyżej, musi poprzedzać wydanie opinii pozytywnej przez Komisję.

POWOŁANIE I ORGANIZACJA KOMISJI

§ 4

1. Komisję powołuje i odwołuje Dyrektor IS PAN w drodze zarządzenia.
2. Kadencja Komisji wynosi 4 lata.
3. W skład komisji wchodzi od 3 do 5 członków powołanych przez Dyrektora IS PAN.
4. Dyrektor IS PAN może w każdym czasie, w drodze zarządzenia, dokonać zmian w składzie Komisji, w tym w szczególności w przypadku rezygnacji członka Komisji z pełnionej funkcji lub w wypadku niemożności sprawowania przez niego obowiązków. Dyrektor IS PAN powołuje na jego miejsce inną osobę na pozostały okres kadencji.
5. Członkami Komisji mogą być pracownicy naukowcy, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora, wyróżniający się wysokim autorytetem moralnym.

§ 5

1. Dyrektor IS PAN wyznacza przewodniczącego Komisji.
2. Zastępcę przewodniczącego Komisji wybierają członkowie Komisji na pierwszym posiedzeniu.
3. Do zadań przewodniczącego Komisji należy:
 - 1) reprezentowanie Komisji na zewnątrz,
 - 2) zwoływanie i prowadzenie posiedzeń Komisji,
 - 3) sporządzanie protokołów z posiedzeń Komisji,
 - 4) kierowanie bieżącymi pracami Komisji.
4. Zastępca przewodniczącego Komisji jest upoważniony do pełnienia obowiązków przewodniczącego Komisji pod jego nieobecność lub w innych okolicznościach na jego prośbę.

§ 6

1. Komisja zbiera się na posiedzeniach.
2. Posiedzenia Komisji odbywają się w miarę potrzeb. Terminy posiedzeń ustala przewodniczący Komisji.
3. Posiedzenia Komisji są protokołowane.

§ 7

1. Członek Komisji powinien dobrowolnie zaniechać udziału w pracach Komisji w sprawie wniosku o opinię na temat projektu badań naukowych, w którego przygotowanie jest sam zaangażowany.
2. Przewodniczący Komisji może wezwać na posiedzenie składającą wniosek osobę w celu udzielenia dodatkowych wyjaśnień.
3. W razie potrzeby zasięgnięcia opinii specjalistycznej Komisja może zwrócić się o pomoc do osoby, która nie jest członkiem Komisji i zaprosić ją do udziału w pracach Komisji.

SKŁADANIE I ROZPATRYWANIE WNIOSKÓW O WYRAŻENIE OPINII

§ 8

1. Wnioski o wyrażenie przez Komisję opinii na temat zgodności projektu badania naukowego z zasadami i wartościami etycznymi Zespół Obsługi Badań Naukowych składa do przewodniczącego Komisji.
2. Wniosek powinien zawierać opis projektu, informacje o kwestiach etycznych związanych z realizacją projektu, tytuł projektu, informację o konkursie, do którego jest składany oraz numer rejestracyjny wniosku grantowego.
3. Komisja może zażądać od wnioskodawcy przekazania także innych informacji i dokumentów niż wymienione w pkt. 2 jeśli jest to niezbędne dla wydania opinii.

§ 9

1. Komisja wydaje opinie w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych.
2. Komisja wydaje opinię na posiedzeniu, w drodze głosowania jawnego. Komisja podejmuje uchwałę zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Komisji. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego Komisji.
3. Komisja może prowadzić głosowanie w formie głosowania obiegowego.
4. Opinia Komisji jest wydawana w formie pisemnej i może być:
 - 1) pozytywna – opinia stwierdzająca, że przedstawiony we wniosku projekt spełnia wymogi etyczne stawiane badaniom naukowym,
 - 2) pozytywna warunkowa – opinia stwierdzająca, że przedstawiony we wniosku projekt powinien być zmieniony w zakresie wskazanym przez Komisję. W takim wypadku

poprawiony wniosek zostaje ponownie złożony do Komisji,

- 3) negatywna – opinia stwierdzająca, że przedstawiony we wniosku projekt nie może być ponownie rozpatrywany bez wprowadzenia zasadniczych zmian w zakresie wskazanym przez Komisję.
5. Opinia pozytywna warunkowa i opinia negatywna zawiera uzasadnienie. Uzasadnienie powinno wskazywać konkretne zalecenia niezbędne do wprowadzenia w opiniowanym projekcie badania naukowego.
6. Opinia Komisji podpisywana jest przez przewodniczący Komisji lub jego zastępcę.

§ 10

1. Opinie są przekazywane wnioskodawcom w formie pisemnej.
2. Wnioskodawca niezadowolony z treści opinii może złożyć do Komisji wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 7 dni od daty doręczenia mu opinii przez Komisję.
3. Wniosek, o którym mowa w pkt. 2, powinien być rozpoznany przez Komisję w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych od daty jego złożenia.

§ 11

1. Dla nazwania funkcji i ról wyszczególnionych w niniejszym Regulaminie zalecane jest stosowanie w praktyce Instytutu Slawistyki PAN feminatywów zgodnie z zasadami obowiązującymi w języku polskim
2. Po powtórnej ocenie wniosku Komisja przekazuje wnioskodawcy decyzję na piśmie. Decyzje podjęte w tym trybie są ostateczne.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 12

1. Postępowania w sprawie z wniosku o wyrażenie przez Komisję opinii na temat zgodności projektu badania naukowego z zasadami i wartościami etycznymi, są poufne.
2. Członkowie Komisji oraz inne osoby uczestniczące w jej pracach składają pisemne oświadczenie o zobowiązaniu się do zachowania w tajemnicy wszystkich informacji uzyskanych w związku z udziałem w pracach Komisji.
3. Komisja zapewnia przechowywanie dokumentacji z jej prac w warunkach uniemożliwiających dostęp do niej osób nieupoważnionych.

NA ORYGINALE NIEZBĘDNE PODPISY

DYREKTOR